

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/174/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115215547
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7115215547.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Andreja Šalatu a JUDr. Adriany Murínovej, vo veci žalobkyne D. R., nar. X.XX.XXXX, U. XXX, proti žalovanému O. E. E., nar. XX.XX.XXXX, P., T. XX, zast. JUDr. Petrom Paulinským, advokátom, Moldava nad Bodvou, Jána Hunyadiho 9, o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku 15C/265/2015-134 z 8.2.2018, Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanému priznáva náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že žalobu zamietá a žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, čoho sa žalobkyňa žalobou, podanou uňho 15.6.2015 domáhala a ako ju skutkovo a právne odôvodnila, že žalobu doplnila o ďalšie skutkové tvrdenia písomným podaním z 2.10.2015. Ďalej uviedol, aké stanovisko k žalobe zaujal žalovaný v písomnom vyjadrení doručenom 12.2.2016, aké dokazovanie vykonal a čo z neho zistil. Osobitne poukázal na písomné podanie žalobkyne doručené 29.1.2018, v ktorom doplnila, že naliehavý právny záujem na podanej žalobe podľa § 137 písm. c/ CSP spočíva v tom, že žalovaný podal proti nej žalobu na inom súde o vrátenie požičanej sumy, ktorá jej nebola odovzdaná, nikdy nemala vôľu si od neho sumu požičať. Ak súd uzná, že zmluva je platná, nastanú tým ďalšie spory a pokračovania v súdnych konaniach. Žalovaný by sa domáhal pôžičky neprávom, lebo pôžičku žalobkyni nikdy neposkytol. Citujúc znenie § 137 písm. c/ CSP súd uviedol, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Prívlastok „naliehavý“ chápeme tak, že právny záujem má dostatočnú intenzitu. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva. Naliehavý právny záujem musí žalobca preukázať (ibaže právny záujem vyplýva z osobitného predpisu). Povinnosť žalobcu preukázať naliehavý právny záujem znamená, že žalobca je povinný uviesť v žalobe skutkové tvrdenia o tom, že naliehavý právny záujem je daný. Na preukázanie týchto tvrdení je povinný navrhnuť dôkazy. Naliehavý právny záujem je súčasťou žalobného nároku, nejde iba o procesnú podmienku. Absencia naliehavého právneho záujmu je dôvodom zamietnutia žaloby, nie je dôvodom pre zastavenie konania, či pre odmietnutie žaloby. Ďalej citoval znenie § 137 písm. d/ CSP a uviedol, že zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami podľa § 2 ods.1 Občianskeho zákonníka. Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Z opísaných dôvodov nová právna úprava Civilného

sporového poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu, najmä z hmotného práva. Osobitný predpis pripúšťa žaloby na určenie právnej skutočnosti, ktorou je neplatnosť (prípadne neúčinnosť) právneho úkonu alebo neplatnosť konania, ktoré je „podobné“ právnomu úkonu (dražba, rozhodnutie valného zhromaždenia), žaloba na určenie neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru (§ 77 ZP), žaloba nájomcu na určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu (§ 711 ods. 6 OZ), žaloba na určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným (§ 131 OBZ), uznesenia valného zhromaždenia akciovej spoločnosti (§ 183 OBZ) a uznesenia členskej schôdze družstva (§ 242 a 260 OBZ), žaloba na určenie neplatnosti dražby (§ 21 ods. 2 ZoDD), žaloba veriteľa na určenie, že dlžníkov právne úkony sú voči nemu neúčinné (§ 42a OZ). Pri uvedených žalobách z konkrétneho hmotnoprávneho vzťahu vyplýva logický dôvod, prečo je potrebné, aby súd určil právnu skutočnosť (ako minulú udalosť). Dôvodom je (väčšinou) to, že rozhodnutie súdu je osobitnou podmienkou, že sa na právny úkon hľadí ako na neplatný. Ide tu o výnimky zo všeobecného pravidla, že relatívnej neplatnosti právneho úkonu sa postačí dovolať bez ingerencie súdu. Napr. hmotné právo vyžaduje, aby zamestnanec podal žalobu o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a ak tak neurobí, bude sa výpoveď považovať za platnú, aj keby zamestnanec jej neplatnosť u zamestnávateľa namietal. Ďalej súd citoval znenie § 470 ods.1, § 187 ods.1, článku 8 CSP a právne vec posúdil, že predmetom konania je určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke uzatvorenej 30.5.2012 medzi žalobkyňou a žalovaným, na základe žaloby podanej žalobkyňou na tunajší súd 15.6.2015, t.j. určenie právnej skutočnosti, nie určenie, či tu právo je alebo nie je. Pri určení právnej skutočnosti rozsudok hovorí o tom, čo bolo v minulosti, nie však o tom, čo je v prítomnosti. Preto výrok rozsudku o neplatnosti zmluvy o pôžičke nemá výpovednú hodnotu v tom smere, či je v čase vyhlásenia rozsudku dlžník povinný plniť, resp. či neexistuje dlh, ktorý by mal plniť. Z toho vyplýva, že pre účely § 137 písm. d/ CSP je potrebné vnímať žalobu o určenie platnosti resp. neplatnosti právneho úkonu ako žalobu o určenie právnej skutočnosti. V zmysle novej právnej úpravy CSP pripúšťa takúto žalobu iba za predpokladu, ak to vyplýva z osobitného predpisu, najmä hmotného práva. Podľa § 137 písm. d/ CSP bolo potrebné posudzovať procesnú prípustnosť žaloby žalobkyne, i keď bola podaná ešte pred nadobudnutím účinnosti CSP, a to pretože § 470 ods.1 CSP zásadne vychádza z okamžitej aplikability CSP a vzťahuje sa aj na konania začaté pred účinnosťou tohto procesného predpisu. Priamo osobitná právna norma priznáva oprávnenej osobe domáhať sa na súde určenia požadovanej právnej skutočnosti. Za takýto právny predpis, resp. právnu normu nemožno považovať § 39 O. z., lebo žalobkyňa sa domáha určenia právnej skutočnosti, a nie určenia, či tu právo je alebo nie je. Pokiaľ ide o žaloby podľa § 137 písm. c/ CSP, tu musí ísť o žalobu o určenie toho, či tu právo je alebo nie je, pričom k tomu musí byť splnená aj ďalšia podmienka žaloby, t.j. podmienka, že na takomto určení, resp. neurčení práva je daný naliehavý právny záujem, pokiaľ tento priamo nevyplýva z právneho predpisu. U žalôb uvedených v § 137 písm. d/ CSP sa vyžaduje, aby nárok na určenie právnej skutočnosti priamo vyplýval z konkrétneho právneho predpisu. Neobstojí tvrdenie žalobkyne, že má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o pôžičke. Uvedené tvrdenie totiž nie je právne významné vo vzťahu k procesnej podmienke prípustnosti žaloby podľa § 137 písm. c/ CSP, resp. k § 80 písm. c/ OSP. Uvedený argument by mohol byť predmetom skúmania súdu len za situácie, ak by žalobkyňa naliehavý právny záujem na požadovanom určení mala, ktorý však v prejednávanej veci nepreukázala. Žaloba žalobkyne nie je procesne prípustná ani podľa § 137 písm. c/ CSP, lebo nepreukázala naliehavý právny záujem na podanej žalobe. Vychádzajúc z uvedených záverov a citovaných zákonných ustanovení o procesnej neprípustnosti žaloby, súd žalobu zamietol bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP (jeho znenie citoval) tak, že priznal žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa (č. I. 145) z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré porušilo jej právo na súdnu ochranu v občianskom spore. V odvolaní uviedla, že právoplatné rozhodnutie by jej spôsobilo neoprávnenú škodu a „žalobcovi“ neoprávnenie obohatenie. V odôvodnení sa vychádza z toho, že „žalovaná“ nepreukázala právny záujem a tiež, že súd neriešil „meritu vec“. Je toho názoru, že súd sa mal zaoberať meritom veci a tiež vziať do úvahy hlavné pojednávanie, na ktorom bolo jasne dokázané, čo potvrdil aj E. E., že ona peniaze neprevzala, že to bol obchod medzi nimi jej manželom a E. E. a, že tak ako ona ani on nečítal zmluvu. E. E. potvrdil, že on pripravil príjmový doklad a jej manžel E. R. zmluvu. E. E. si veľa krát protirečil s tým, čo podal písomne a čo na súde povedal. Ak toto všetko nemá byť brané do úvahy tak potom celé hlavné pojednávanie, predvolávanie svedkov a výsluch svedkov bolo zbytočné. Je toho názoru, že ak manžel E. R. priznal, že peniaze prevzal a E. E. priznal, že to bol obchod medzi nimi a, že peniaze dal E.. Súd mal nariadiť, aby bol jej manžel povinný mu peniaze vrátiť nie ona. Ak súd chce celú žalobu o neplatnosť zmluvy o pôžičke zamietnuť preto, že už legislatíva nedovoľuje takúto žalobu. Tak to mal spraviť mesiac po podaní žaloby a nie po

3 rokoch. Tiež nesúhlasí s tým, že má platiť trovy konania žalovanému. Ak v takejto žalobe nie je možné riešiť meritum veci tak potom nie je prístupné, aby jedna strana druhej vyplácala trovy konania. Je toho názoru, že trovy tohto prakticky nijak neriešeného konania a neriešenej neplatnosti zmluvy o pôžičke by mala niesť každá strana na svoje náklady vzhľadom na to, že v tomto konaní niet víťaza.

4.K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný (č. l. 150), ktorý uviedol, že sa plne stotožňuje tak s výrokovou časťou, ako aj s odôvodnením uvedeným v rozsudku. Odvolanie žalobkyne považuje za účelové, snaží sa ním len natáľhovať čas vo svoj prospech. Medzičasom ho žalobkyňa kontaktovala s tým, že sa chce „mimosúdne dohodnúť“. Aj z tohto jej konania je zrejmé, že je si vedomá svojho záväzku voči nemu a skutočnosti uvádzané v jej odvolaní sa nezakladajú na pravde a absolútne neriešia procesné nedostatky vytýkané vyššie uvedeným rozsudkom. Vzhľadom na vyššie uvedené žiada, aby odvolací súd v plnom rozsahu potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I z 8.2.2018 ako vecne správny, a to v zmysle § 387 CSP a priznal žalovanému náhradu trov tohto konania.

5.Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

6.Žalobkyňou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. b) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), spočíva v tom, že nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

7.Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania (vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.). Zároveň nie je možné prehliadnúť, že niektoré čiastkové práva, tvoriace právo na spravodlivý súdny proces, zák. normuje ako samostatné odvolacie dôvody.

8.Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 365 ods.1 písm. b) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

9.Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť strán sporu v konaní pred súdom využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zák. zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov SR. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

10.Pod pojmom procesný postup sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednaní veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

11.Skutočnosti uvedené v odvolaní nedávajú podklad pre záver, že súd svojím procesným postupom znemožnil žalobkyňu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva do takej miery, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

12.Žalobkyňa uplatnila aj odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdení veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistení, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o

tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

13.Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

14.Ani jeden zo žalobkyňou uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný, pričom odvolací súd poukazuje na to, že rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia, pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotného rozhodnutia ovplyvňujúcich súvislostiach. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/184/2010).

15.Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne vec vyhodnotil, správne vyhodnotil aj skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku, a zároveň odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery vo veci a odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku a nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť.

16.Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku (§ 387 ods.2) možno doplniť nasledovné: žalobkyňa je tzv. „pánom sporu“ lebo bez nej sporové konanie nemôže začať, ona v žalobe tvrdí, že jej súkromné právo bolo porušené, označí v žalobe žalovaného t. j. porušiteľa tohto jej práva a stanovuje predmet konania, ktorým je súd viazaný. Predmet konania o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke, ktorý učinila žalobkyňa, je len prejudiciálnou otázkou v konaní o splnenie povinností. Tvrdenie žalobkyne, uvedené v odvolaní, že „ak v takejto žalobe nieje možné riešiť meritum veci, tak potom nieje prístupné, aby jedna strana druhej vyplácala trovy konania a, že trovy tohto prakticky nijak neriešeného konania a neriešenej neplatnosti zmluvy o pôžičke by mala niesť každá strana na svoje náklady vzhľadom na to, že v tomto konaní niet víťaza.“ je nedôvodné, lebo ona rozhodovala o tom, akú žalobu a voči komu ju podá. Skutočnosť, že podala žalobu, v ktorej nepreukázala, že existuje na požadovanom určení naliehavý právny záujem je na jej ťarchu a keďže žaloba musela byť z toho dôvodu zamietnutá, ona nesie zodpovednosť za tento výsledok a ako neúspešná strana je povinná nahradiť žalovanému jeho trovy, ktoré mu v súvislosti s obranou v tomto konaní vznikli.

17.Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

18.Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

19.Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20.Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21.Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu bola priznaná náhrada jeho trov.

22.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.